

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Європейська інтеграція та міжнародні відносини

вид дисципліни, шифр за ОП	<i>вибіркова, ВК П 1.4</i>
семестр	<i>5-й</i>
кількість кредитів ЄКТС	<i>4</i>
форма підсумкового семестрового контролю	<i>екзамен</i>
мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>
кафедра	<i>менеджменту і публічного адміністрування</i>

для здобувачів вищої освіти:

рівень вищої освіти	<i>перший (бакалаврський)</i>
галузь знань	<i>28 Публічне управління та адміністрування</i>
спеціальність	<i>281 Публічне управління та адміністрування</i>
освітня програма	<i>Публічне управління та адміністрування</i>
форма навчання	<i>денна</i>

2022 – 2023 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Розробник:

Христина КАЛАШНІКОВА, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту і публічного адміністрування

підпис

Робочу програму схвалено на засіданні **кафедри менеджменту і публічного адміністрування**

Протокол від «01» вересня 2022 року № 1

Робоча програма навчальної дисципліни відповідає освітній програмі:
освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»

Гарант освітньої програми

Марина ГНАТЕНКО, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту і публічного адміністрування

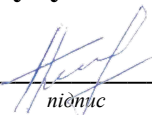

підпис

Заступник директора Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту

Ірина ПИСАРЕВА, канд. екон. наук, доцент

підпис

1. Мета дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Європейська інтеграція та міжнародні відносини» є формування комплексу професійної компетентності, щодо системи теоретичних знань та навичок з питань європейської інтеграції та міжнародних відносин, аналізу впливу різних форм співробітництва та членства країн ЄС.

2. Міждисциплінарні зв'язки

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на дисципліни «Державне та регіональне управління», «Право (Адміністративне право. Трудове право. Господарське право)», «Державна влада та громадянське суспільство» та «Інституційні основи ЄС».

3. Результати навчання

Програмний результат навчання	Методи навчання	Форми оцінювання	Результати навчання за дисципліною
ПРНВ 17. Демонструвати знання щодо функціонування системи публічного управління	Словесні, наочні, практичні (пояснювально-ілюстративний); аудиторні та дистанційні; розв'язання ситуацій; самостійна робота	Усне опитування; тестування у віртуальному освітньому середовищі на платформі MOODLE; обговорення результатів самостійної роботи	ПРНВ 17.1 Вміти оцінювати та аналізувати основні напрями та внутрішнього забезпечення процесу співробітництва України і Європейського Союзу; ПРНВ 17.2 Вміти застосовувати комунікаційні та інформаційні технології в процесі підготовки, прийняття та впровадження європейської інтеграції та міжнародних відносин в Україні; ПРНВ 17.3 Вміти здійснювати комплексний аналіз рівня політик європейського союзу в різних секторах міжнародної економіки. ПРНВ 17.4 Мати уміння адаптуватися до міжнародного бізнес-середовища.

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1 Європейська інтеграція та міжнародні відносини

Змістовий модуль 1 Інституційні засади європейської інтеграції

Розглядається процес європейської інтеграції та його витоки. Міжнародний поділ праці та його особливості на сучасному етапі європейської інтеграції. Проблеми участі України у міжнародному поділі праці.

Змістовий модуль 2 Стратегії розвитку міст в контексті європейської інтеграції

Розглядаються європейські інституції. Процес ухвалення рішень у Європейському Союзі. Політика європейського союзу в різних секторах економіки.

Змістовий модуль 3 Політика європейської інтеграції України: сучасний стан та перспективи

Розглядаються проблеми інтеграції України у світові товарні ринки. Надаються концептуальні положення ефективної державної міграційної політики як передумови повноцінної інтеграції. Шлях інтеграції України у Європейський Союз: основні вимоги до членства, етапи приєднання та інституційний механізм.

5. Структура навчальної дисципліни і розподіл часу

Змістові модулі	Кількість годин				
	усього	лек.	практ.	лаб.	сам. роб.
МОДУЛЬ (семестр 5)	120	14	30	-	76
Змістовий модуль 1	30	4	10	-	16
Змістовий модуль 2	30	4	10	-	16
Змістовий модуль 3	45	6	10	-	29
Індивідуальне завдання	-	-	-	-	-
Підсумковий семестровий контроль	15	-	-	-	15

6. Теми лекцій

Тема	Зміст (план)	Кількість ауд. годин
Змістовий модуль 1		4
Процес європейської інтеграції та його витоки	<ol style="list-style-type: none"> 1. Суть, форми і стадії економічної інтеграції. 2. Історія створення Європейського Союзу. 3. Основні етапи створення і розвитку Європейського Союзу. 4. Європейський внутрішній ринок. 5. Європейський валютний союз. 	2
Міжнародний поділ праці та його особливості на сучасному етапі європейської інтеграції	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародний поділ праці та його особливості 2. Модифікація глобальної моделі міжнародного поділу праці 3. Участь ЄС в міжнародній економічній інтеграції 4. Проблеми участі України у міжнародному поділі праці 	2
Змістовий модуль 2		4
Органи та інститути ЄС	<ol style="list-style-type: none"> 1. Європейські інституції: Європейська рада, Європейський Парламент, Рада міністрів ЄС, Європейська Комісія, Європейський суд. 2. Інші органи ЄС. 3. Процес ухвалення рішень у Європейському Союзі. 	2
Політика європейського союзу в різних секторах економіки	<ol style="list-style-type: none"> 1. Промислова та підприємницька політики. 2. Політика щодо досліджень і технологій. 3. Інноваційна політика ЄС. 4. Енергетична політика. 5. Транспортна політика. 6. Сільськогосподарська політика. 7. Політика щодо рибальства. 	2

Змістовий модуль 3		6
Проблеми інтеграції України у світові товарні ринки	1. Роль іноземних інвестицій в трансформаційних процесах країн із перехідною економікою. 2. Фактори підвищення ефективності міжнародної інвестиційної діяльності міст України.	2
Ефективна державна міграційна політика – передумова повноцінної інтеграції	1. Сутність та завдання міграційної політики. 2. Ефективна державна міграційна політика – передумова повноцінної інтеграції. 3. Міжнародно-правові стандарти у сфері міграції. 4. Активізація міжнародного діалогу та глобальної співпраці.	2
Шлях інтеграції України у Європейський Союз: основні вимоги до членства, етапи приєднання та інституційний механізм	1. Критерії для вступу до ЄС. 2. Особливості розширення ЄС на Схід. 3. Україна на шляху європейської інтеграції. 4. Інтеграція України до ЄС через транскордонне співробітництво. 5. Передумови інтеграції України у світове господарство.	2

7. Теми практичних занять

Тема	Зміст (план)	Кількість ауд. годин
Змістовий модуль 1		10
Процес європейської інтеграції та його витоки	1. Запитання для контролю за темою 1 2. Практичне завдання №1 Робота у малих групах за тематикою ситуаційних завдань «Двадцять п'ять кроків до Конституції», «Непомітна» політична революція у ЄС» та «Розширення прав жінок – важливий пріоритет політики ЄС» 3. Тестування за темою 1	4
Міжнародний поділ праці та його особливості на сучасному етапі європейської інтеграції	1. Запитання для контролю за темою 2 2. Практичне завдання №2 Робота у малих групах за тематикою ситуаційних завдань ««Греція – найбільш проблемна країна єврозони...»», «ЄС знову на порозі змін» та «ЄС проти норвезької сьомги» 3. Тестування за темою 2 4. Тестування за змістовим модулем 1 5. Самостійна робота за тематикою ЗМ1	6
Змістовий модуль 2		10
Органи та інститути ЄС	1. Запитання для контролю за темою 3 2. Практичне завдання №3 Робота у малих групах за тематикою ситуаційних завдань «Інституційні зміни в системі забезпечення економічної та політичної стабільності ЄС», «Бюджетна політика ЄС на 2007-2013 рр.» та «Роль культурної політики Європейського Союзу у процесі європейського будівництва» 3. Тестування за темою 3	4

Політика європейського союзу в різних секторах економіки	<ol style="list-style-type: none"> 1. Запитання для контролю за темою 4 2. Практичне завдання №3 Робота у малих групах за тематикою ситуаційних завдань «Демографічні проблеми сучасної Європи», «Розширення прав жінок – важливий пріоритет політики ЄС» та «Сприяння мобільності та управління міграцією» 3. Тестування за темою 4 4. Тестування за змістовим модулем 2 5. Самостійна робота за тематикою ЗМ2 	6
Змістовий модуль 3		10
Проблеми інтеграції України у світові товарні ринки	<ol style="list-style-type: none"> 1. Запитання для контролю за темою 5 2. Практичне завдання № 5 Робота у малих групах за тематикою ситуаційних завдань «Європейський союз проти «Майкрософт», «Уроки «Enron» для Європи» та «Глобалізація та європейські виробники електропобутових товарів» 3. Тестування за темою 5 	3
Ефективна державна міграційна політика – передумова повноцінної інтеграції	<ol style="list-style-type: none"> 1. Запитання для контролю за темою 6 2. Практичне завдання № 6 Робота у малих групах за тематикою ситуаційних завдань «Євротунель: розвиток транс'європейських мереж», «Електронна комерція в ЄС» та «Американський концерн AT&T – лідер світового ринку телекомунікацій» 3. Тестування за темою 6 	3
Шлях інтеграції України у Європейський Союз: основні вимоги до членства, етапи приєднання та інституційний механізм	<ol style="list-style-type: none"> 1. Запитання для контролю за темою 7 2. Практичне завдання №7 Робота у малих групах за тематикою ситуаційних завдань «ЄС та китайський текстиль» та «Політика Євросоюзу в галузі аграрних субсидій» 3. Тестування за темою 7 4. Тестування за змістовим модулем 3 5. Самостійна робота за тематикою ЗМ3 	4

8. Індивідуальне завдання (ІЗ)

Не передбачене навчальним планом

9. Методи контролю та порядок оцінювання результатів навчання

Поточний контроль здійснюється та оцінюється за питаннями, які винесено на лекційні заняття, самостійну роботу і практичні завдання. Поточний контроль проводять в аудиторії в строки проведення поточного контролю, а бо в дистанційному курсі, у формі тестів.

Система поточного контролю базується на застосуванні таких форм контролю: усне опитування за матеріалами лекцій; виконання практичних завдань; розв'язання задач і проблемних ситуацій; опитування студентів за кожним змістовним модулем; контроль виконання практичних завдань; тестування у віртуальному освітньому середовищі на платформі MOODLE.

Підсумковий контроль проводять за білетами або у віртуальному освітньому середовищі на платформі MOODLE. Умовою допуску до підсумкового контролю є те, що сума накопичених балів за кожним змістовним модулем повинна бути більше половини балів від максимальної можливих.

Структура навчальної дисципліни і розподіл балів

Змістові модулі	Максимальна кількість балів				
	усього	практ.	лаб.	самостійна робота	
				завдання	модульний контроль
МОДУЛЬ 1 (семестр 5)	100				
Змістовий модуль 1	20	8	-	5	7
Змістовий модуль 2	20	8	-	5	7
Змістовий модуль 3	30	12	-	10	8
Індивідуальне завдання	-	-	-	-	-
Підсумковий семестровий контроль	30	-	-	-	-

Види завдань, засоби контролю і максимальна кількість балів

Види завдань та засоби контролю	Розподіл балів
Змістовий модуль 1	20
Запитання для контролю за темою 1 (усна доповідь з питань)	1
Практичне завдання №1 (робота у малих групах за тематикою ситуаційних завдань «Двадцять п'ять кроків до Конституції», «Непомітна» політична революція у ЄС» та «Розширення прав жінок – важливий пріоритет політики ЄС»)	1
Тестування за темою 1	2
Запитання для контролю за темою 2 (усна доповідь з питань)	1
Практичне завдання №2 (робота у малих групах за тематикою ситуаційних завдань ««Греція – найбільш проблемна країна євросони...»», «ЄС знову на порозі змін» та «ЄС проти норвезької сьомги»)	1
Тестування за темою 2	2
Самостійна робота за тематикою ЗМ1	5
Тест за теоретичним матеріалом ЗМ1 (тест в Moodle)	7
Змістовий модуль 2	20
Запитання для контролю за темою 3 (усна доповідь з питань)	1
Практичне завдання №3 (робота у малих групах за тематикою ситуаційних завдань «Інституційні зміни в системі забезпечення економічної та політичної стабільності ЄС», «Бюджетна політика ЄС на 2007-2013 рр.» та «Роль культурної політики Європейського Союзу у процесі європейського будівництва»)	1
Тестування за темою 3	2
Запитання для контролю за темою 4 (усна доповідь з питань)	1
Практичне завдання №4 (робота у малих групах за тематикою ситуаційних завдань «Демографічні проблеми сучасної Європи», «Розширення прав жінок – важливий пріоритет політики ЄС» та «Сприяння мобільності та управління міграцією»)	1
Тестування за темою 4	2
Самостійна робота за тематикою ЗМ2	5
Тест за теоретичним матеріалом ЗМ2 (тест в Moodle)	7
Змістовий модуль 3	30
Запитання для контролю за темою 5 (усна доповідь з питань)	1

Практичне завдання №5 (робота у малих групах за тематикою ситуаційних завдань «Європейський союз проти «Майкрософт», «Уроки «Enron» для Європи» та «Глобалізація та європейські виробники електропобутових товарів»)	1
Тестування за темою 5	2
Запитання для контролю за темою 6 (усна доповідь з питань)	1
Практичне завдання № 6 (робота у малих групах за тематикою ситуаційних завдань «Євротунель: розвиток транс'європейських мереж», «Електронна комерція в ЄС» та «Американський концерн AT&T – лідер світового ринку телекомунікацій»)	1
Тестування за темою 6	2
Запитання для контролю за темою 7 (усна доповідь з питань)	1
Практичне завдання № 7 (робота у малих групах за тематикою ситуаційних завдань «ЄС та китайський текстиль» та «Політика Євросоюзу в галузі аграрних субсидій»)	1
Тестування за темою 7	2
Самостійна робота за тематикою ЗМЗ	10
Тест за теоретичним матеріалом ЗМЗ (тест в Moodle)	8
Підсумковий контроль – екзамен	30
Теоретичне питання	10
Тестові завдання	10
Практичне завдання	10
Всього за модулем	100

Шкала оцінювання

100-бальна шкала	Рівень компетентності	Чотирибальна/двобальна шкала	
		екзамен	залік
90-100	високий	відмінно	зараховано
82-89	достатній	добре	
74-81		задовільно	
64-73	середній	задовільно	не зараховано
60-63			
35-59	низький	незадовільно	не зараховано
0-34			

10. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення

Методичне забезпечення

1. Гриненко В. В. Європейська інтеграція та міжнародні відносини : конспект лекцій для студентів бакалавріату всіх форм навчання спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування / В. В. Гриненко, Х. І. Калашнікова; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020 – 106 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.kname.edu.ua/55274/1/2019%20%D0%BF%D0%B5%D1%87%20130%D0%9B%20%D0%95%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F.pdf>

2. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Європейська інтеграція та міжнародні відносини» (для студентів бакалавріату всіх форм навчання спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад. Х. І. Калашнікова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 51 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.kname.edu.ua/55275/1/2019%20%D0%BF%D0%B5%D1%87.%20283%D0%9C%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%BF%D1%80.%20%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82.pdf>

3. Дистанційний курс «Європейська інтеграція та міжнародні відносини» для студентів всіх форм навчання за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування. [Електронний ресурс] <https://dl.kname.edu.ua/course/view.php?id=982>

Рекомендована література та інформаційні ресурси

1. Геоeкономiка та глобальнi стратегiї українського бiзнесу (антикризовий аспект): навчальний посiбник / В. В. Рокоча, Б. М. Одягайло, В. І. Терехов. - К.: Унiверситет економiки та права "КРОК", 2017. - 352 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalniposibniki/rokocha_0001.pdf

2. Дахно І. І. Право Європейського Союзу: навч. посiбник /За ред. д.е.н., проф. І. І. Дахна / І. І. Дахно, В. М. Алієва-Барановська. – К.: «Центр учбової лiтератури», 2017. – 416 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cul.com.ua/preview/pes.pdf>

3. Довiдник з європейської iнтеграції / за ред. О. Б. Чернеги. — Львiв: Магнолiя-2006, 2012. — 383 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://koha.kname.edu.ua/cgi-bin/koha/opac-ISBDdetail.pl?biblionumber=90128>

4. Європейська iнтеграція: навч. посiбник /за ред. М. І. Макаренка, Л. І. Хоменка. – К.: «Центр учбової лiтератури», 2018. – 344 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/26167/1/Novi%20nadhodjennia%20za%202018_compr.pdf

5. Європейська та євроантлантична iнтеграція [Текст] : навч. посiбник . — Херсон: Олдi-Плюс, 2016. — 376 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://koha.kname.edu.ua/cgi-bin/koha/opac-ISBDdetail.pl?biblionumber=154525>

6. Звiт ЄС про Україну [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.delukr.cec.eu.int

7. Кордон М. В. Європейська та євроатлантична iнтеграція України.

Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 172 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001369>

8. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях: підруч. / Ю. Г. Козак. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 228 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_738_10263737.pdf

9. Міжнародні відносини: ментальність, геополітика, глобалізація : Навч. посіб. / П.М. Лісовський. – К.: Кондор-Видавництво, 2017. – 156 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://library.kpi.kharkov.ua/files/new_postupleniya/mivili.pdf

10. Міжнародні організації: Навч. посібник/ Т.В. Стройко. – К.: Кондор-Видавництво, 2018. – 250 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nubip.edu.ua/node/50065>

11. Переформатування європейської інтеграції: можливості і ризики для асоціації Україна-ЄС / В. Сіденко (керівник проекту) та ін. – Київ: Заповіт, 2018. – 214 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2018_pereformatuvannia_ievropeiskoi_intehratsii.pdf

12. Право Європейського Союзу: підручн. / за ред. Р.А. Петрова. К.: Істина, 2017. – 384 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://jmce.ukma.edu.ua/sites/default/files/%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%20%D0%84%D0%A1_%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B5%D1%82_19.pdf

13. Регіональна політика Європейського Союзу: історія і сучасність / пос. Європейська інтеграція: крок за кроком // Сайт ГО «Фонд «Європа ХХІ». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.europexxi.kiev.ua/ukrainian/program/zmi/book3/036>

14. Стройко Т.В. Міжнародні організації: навчальний посібник / Т. В. Стройко. - К.: Кондор-Видавництво, 2016. - 249 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://lib.khnu.km.ua/fond/NOV/new09_2016/452855.pdf

15. Pugel, Thomas A. International Economics / Thomas A. Pugel. — Sixteenth edition. – New York: McGraw-Hill Education, 2016. – 766 p. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.worldcat.org/title/international-economics/oclc/893784163>

16. European Parliamentary Research Service. EU sanctions: A key foreign and security policy instrument. May 2018. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/621870/EPRS_BRI\(2018\)6_21870_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/621870/EPRS_BRI(2018)6_21870_EN.pdf)

17. European Parliament. Fact Sheets on the European Union. Foreign policy: aims, instruments and achievements. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/158/foreign-policy-aims-instruments-and-achievements>

18. Zarembo, Kateryna, Litra, Leonid (2019) Ukraine: New Engines for Eastern Partnership. In Secrieru, S., Saari, S. (eds) The Eastern Partnership A Decade On. Looking Back, Thinking Ahead. European Union Institute for Security Studies. Chaillot Paper 153. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

https://www.iss.europa.eu/sites/default/files/EUISSFiles/cp153_EaP.pdf

19. White paper on the future of Europe and the way forward. Reflections and scenarios for the EU27. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

https://ec.europa.eu/commission/sites/betapolitical/files/white_paper_on_the_future_of_europe_en.pdf

20. Електронна бібліотека України. Ресурси відкритого доступу. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.elibukr.org/uk/resursi/resursi-vidkritogo-dostupu.html>

21. Європейський вибір України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minjust.gov.ua/7g.html>

22. Європейська комісія (European Commission). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/>

23. Європейський парламент (European Parliament). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.europarl.europa.eu/>

24. Європейський Союз [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.europa.eu.int

25. Міжнародна організація з міграції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.iom.int>

26. Міжнародний валютний фонд [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.imf.org/

27. Міністерство освіти і науки України. Нормативно-правова база. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/63/64/normativno-pravova-baza/>

28. Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України. Відділення фізико-технічних проблем енергетики. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.nbu.gov.ua/handle/123456789/205>

29. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Бібліотечні електронні ресурси та технології. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/e_technology?field_e_technology_tid=444&field_yfpdf_tid=All

30. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Наукові ресурси. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/1539>

31. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Відкритий доступ до наукової інформації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kpi.ua/1634-2>
32. Рада Європи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.coe.int>
33. Рада Європи в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.coe.kiev.ua/>
34. Україна – НАТО [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukraine-nato.gov.ua>
35. Україна й Світова організація торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://wto.in.ua>
36. Цифровий репозиторій ХНУМГ імені О.М. Бекетова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>
37. Universal Decimal Classification. Summary. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.udcsummary.info/php/index.php?lang=uk>

Обладнання, устаткування, програмні продукти

1. Мультимедійний проектор – 1 од.; ноутбук HP – 250 G3 – 8 од.; ноутбук Lenovo G505 – 1 од.; ноутбук Asus X551 MAV – 1 од. Кабінет кафедри менеджменту і публічного адміністрування, № 609 бмк (з доступом до мережі Інтернет).
2. Пакет ліцензійного програмного забезпечення Microsoft Office 365 (встановлено на обладнанні, розташованому в кабінеті кафедри менеджменту і публічного адміністрування, № 609 бмк, та надано викладачам та здобувачам для здійснення освітнього процесу).